

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

Alla barn och elever ska känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

Enhet:

Långasjö skola F-6
(förskoleklass, grundskola och fritidshem)

Läsåret:

2025–2026

Innehåll

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Syfte.....	3
Bakgrund	3
Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell	4
Uppföljning och utvärdering	4
Främjande arbete	5
Kartlägg och undersök risker för kränkningar.....	5
Upprätta åtgärder	6
Så här gör vi planen känd	7
Vad gör vi om något händer?	7
Anmälningsskyldighet	7
Arbetsgång vid kränkande behandling	8
Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling.....	8
Synpunkter och klagomål	8
Definitioner	10
Diskriminering.....	10
Diskrimineringslagen 1 kap 4§	10
Diskrimineringslagen 1 kap 5§	11
Källor	11

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Syfte

Syftet med planen är att förebygga och förhindra att kränkande behandling uppstår bland barn eller vuxna på förskola/skola och övrig verksamhet.

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. Detta hänger i sin tur samman med hela skolans verksamhet. Arbetet mot kränkande behandling bör ses i ett vidare sammanhang och skall omfatta alla påskolan, d v s ungdomar och vuxna som är delaktiga i skolans verksamhet, vilket också omfattar föräldrar/vårdnadshavare.

Kränkande behandling handlar om såväl individen som den miljö som hon eller han befinner sig i. Orsaker till att kränkningar uppkommer kan sällan enbart kopplas till individen eller miljön. Det handlar istället om samspelet mellan individ och miljö. Allt det vi utsätts för i vår arbetsmiljö påverkar hur vi mår och hur vi uppträder mot varandra. Vi är varandras arbetsmiljö.

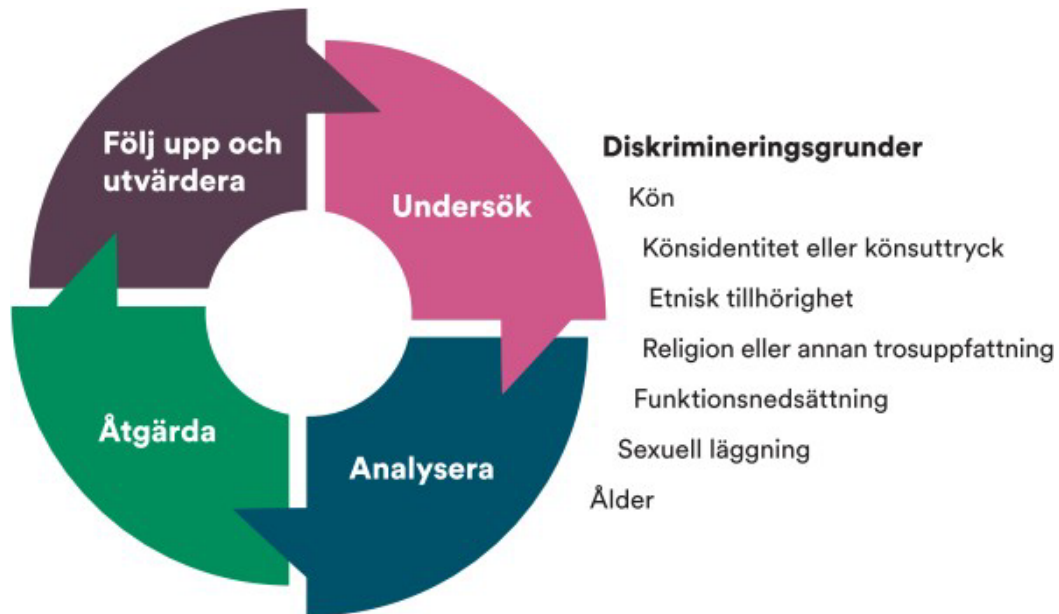
Bakgrund

Diskrimineringslagen (2008:567) syftar till att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskrimineringsombudsmannen utövar tillsyn över lagen.

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Artikel två i konventionen redogör för alla barns lika värde. Alla barn har samma rättigheter och ingen får diskrimineras.

I skollagen (2010:800) 6 kap regleras skolans ansvar att motverka kränkande behandling av barn och elever genom ett målinriktat arbete. Huvudmannen ska se till att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Varje år ska en plan upprättas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som man avser att påbörja under det kommande året.

Kartlägg, analysera, åtgärda och följ upp efter följande modell

Uppföljning och utvärdering

Följ upp och utvärdera **förra verksamhetsårets** insatser och åtgärder.

- Årshjulet med elevhälsans arbete kring värdegrundsarbetet har utvärderats och förstärkts med ett arbete kring vi-känsla i dåvarande åk 5 och 6. Insatsen har haft teman som konflikthantering och gruppstärkande övningar. I utvärderingen kunde vi se att detta gett positiva effekter på grupperna då eleverna framförallt blivit bättre på att kommunicera sinsemellan.
- Rastaktiviteterna har tyvärr blivit färre under vårterminen då personal varit frånvarande. Till höstterminen kommer flera lärare att hålla i rastaktiviteterna för att minst 3 tillfällen i veckan ska bli av. Detta för att vi tidigare sett en vinst i att ha rastaktiviteter.
- Idrottslärare har haft styrda lekar på idrotten som har tränat eleverna i de konflikter som kan uppstå på rasten. Ser positivt på detta.
- Rastvakterna behöver bli bättre på att ha västar på sig, rutin införs med ny personal.
- Vi haft klassövergripande aktiviteter för att skapa en gemensam trygg miljö på skolan.
- Vi har förbättrat vårt samarbete mellan skola och fritids kring elever för att få en bättre helhetsbild.
- Vi har arbetat skyndsamt med konflikter som uppstår, främst via Draft-it.
- Haft kontinuerlig kontakt med föräldrar via telefon/sms vid behov.
- Skapat bättre rutiner i matsalen för att minska köbildning och få en bättre matro. Fem tysta minuter på F-3 ger resultat.
- Arbetat med ledarskap i klassrummet för ett mer tydligt och gemensamt

förhållningssätt.

Främjande arbete

Så här arbetar vi för att barn och elever ska känna sig trygga och utvecklas i verksamheten.

- Gemensamt förhållningssätt och ordningsregler genomsyrar hela elevernas skoldag. Nolltolerans råder kring svordomar, kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Dessa problem tar vi itu med direkt och all personal är ansvarig för att detta upprätthålls. Draft-it för dokumentation och utredning/uppföljning.
- Arbeta aktivt med vi-känsla i våra grupper där alla kan arbeta med alla och bemöta varandra med respekt. Vi vuxna är goda förebilder genom att vara trygga i oss själva, lyhörda, visa empati och respekt gentemot varandra och barnen.
- Varje barns känslor ska bekräftas och bemötas individuellt.
- Utökad tid i timplanen (So-ämnet) för att kunna ge eleverna mer social och emotionell undervisning via olika värdegrundsmaterial.
- Vi arbetar tillsammans med elevhälsan och fältare för att säkerställa värdegrundens arbete på skolan. Finns ett tydligt systematiskt arbete i form av ett Årshjul med gemensamma aktiviteter som Prideveckan, Rocka sockorna och FN-dagen. Elevhälsan träffas en gång i månaden på stående tid för att diskutera och arbeta kring det förebyggande arbetet på skolan.
- Det ska alltid finnas vuxna ute på rasterna som kan hjälpa barnen i leken och det sociala samspelet samt observera om det finns tendenser till uteslutning eller kränkande behandling. På vår skola får alla vara med.
- Rastaktiviteter ska hållas minst tre gånger i veckan.
- Vi håller föräldramöten, föräldraråd och skickar ut veckoinformation till vårdnadshavare för ett gott samarbete. Tät kontakt sker vid behov.
- Klassråd och elevråd sker kontinuerligt under läsåret för att eleverna ska bli delaktiga och kunna komma med synpunkter på sin skolgång. Här diskuteras även skolans plan mot kränkande behandling och skolans ordningsregler.
- Elevenkäter genomförs 2 ggr/läsår kring trygghet, delaktighet och lärande. Denna analyseras och används i det förebyggande arbetet mot kränkande behandling. Även en trivselenkät genomförs inför utvecklingssamtalen.
- Hälsosamtal genomförs av skolsköterska i F-klass och åk 4. Resultaten diskuteras och lyfts i EHT tillsammans med mentorer.
- Bestämda platser i klassrum och matsal.

Kartlägg och undersök risker för kränkningar

Vi behöver vara observanta på följande:

- Tillfällen med många elever på mindre ytor.
- Aktiviteter på rasten som fotboll, king och gaggaboll där konflikter kan uppstå.
- Ensamhet och utanförskap på rast eller lektion.
- Ovårdat språk eller kränkande behandling under skoldagen.
- Omklädningsrummen på idrotten.
- Eleverna
- Eleverna nämner toaletterna och omklädningsrummen som otrygga platser.
- Förflyttning mellan olika salar/aktiviteter.

Analys av orsakerna till riskerna

Analysera kartläggningen.

Analysen ligger till grund för prioriterade åtgärder under innevarande verksamhetsår.

Analys av kartläggningen ska vara slutförd senast 15 oktober.

- När vi samlas alla tillsammans är det lätt att konflikter uppstår.
- Det finns en oenighet kring vilka regler som gäller i lekarna på rasten.
- Det finns alltid en risk att någon elev blir ensam eller utsatt för kränkande behandling. Konflikter är en träning i det sociala samspelet.
- Omklädningsrummen är en "mellanstation" där eleverna kan bli högljudda. Lokalerna är heller inte så ljuddämpande.
- Eleverna känner sig sårbara när de är på toaletterna och rädda att någon ska se dem.
- När vi ska förflytta oss lämnar vi de "fyra väggarna" med struktur vilket kan bidra till att saker kan hända på vägen.

Upprätta åtgärder

Utifrån kartläggning och analys: redovisa de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling på er enhet.

- Ständigt hålla det förebyggande arbetet vid liv.
- Vi behöver vara förberedda och även förbereda eleverna inför schemabrytande aktiviteter. Tydlighet kring aktiviteten, gruppindelning och "vem som gör vad".
- Pedagoger ska ha rastaktiviteter där de får lära sig gemensamma regler som även gäller på rasterna. Det finns också alternativ för de som inte vill vara med.
- Fortsätta att stärka samarbetet mellan fritids, skola och vårdnadshavare.
- Vara mer närvarande i omklädningsrummen.
- Toaletterna behöver tyvärr ha den typen av lås av säkerhetsskäl men vi pratar med våra elever om vikten av att inte störa sina kamrater vid toalettbesök.
- Nolltolerans upprätthålls av oss i personalen och innebär att vi alltid måste

- reagera när vi ser något som bryter mot skolans ordningsregler.
- Vi fortsätter att stärka elevers positiva beteende och uppmuntra när de talar sanning och tar avstånd från kränkande behandling.
 - Fortsätter med kompetensutveckling kring det pedagogiska ledarskapet. Diskuterar och analyserar situationer som kan hända på vår skola.
 - Direkt konflikthantering vid händelse som sedan dokumenteras i Draft-it.
 - Rastvakter använder reflexvästar för att bli synliga och försöker visa sig på hela skolgården under sin rastvakts tid.

Så här gör vi planen känd

Hur säkerställer vi att barn och elever, vårdnadshavare och personal får kunskap och kännedom om den här planen?

- Vi går igenom planen mot kränkande behandling med all personal och elever på skolan.
- Vi lyfter planen på föräldrarådet under höstterminen.
- När planen är färdig publiceras den på hemsidan och Edlevo.
- Vi har planen utskriven och upphängd i vårt personalrum.

Vad gör vi om något händer?

Anmälningsskyldighet

Förskollärare, lärare och annan personal i förskolan och skolan måste anmäla kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som personalen får kännedom om och som sker i samband med förskolans eller skolans verksamhet. Anmälan ska göras till rektor. Rektorn måste i sin tur anmäla vidare till huvudman. Skyldigheten att anmäla gäller oberoende av hur personalen får reda på kränkningen. Det kan till exempel handla om att ett barn eller en elev berättar om en kränkning för någon i personalen eller att hen själv ser eller hör något som kan vara en kränkning.

Källa: 6 kapitlet 10 § skollagen, Skolinspektionens beslut med diarienummer 2011:1859 och Skolinspektionens beslut med diarienummer 2018:5136.

Du som arbetar i verksamheten ska skyndsamt anmäla om ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling.

- Förskollärare, lärare eller annan personal ska anmäla till rektorn.

- Rektorn ska i sin tur anmäla till huvudmannen.
- Om du arbetar i en pedagogisk verksamhet som inte är en skolenhet eller förskoleenhet, t ex öppen förskola och fritidshem, ska huvudmannen utse en medarbetare som tar emot anmälan.

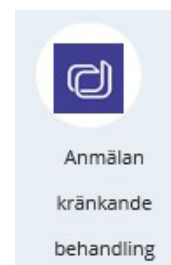
Du ska anmäla inte bara när du får kännedom om kränkande behandling, utan även om du själv uppmärksammar en händelse som kan vara kränkande. Gör ingen värdering av allvaret i händelsen före anmälan. Det kan göras så snabbt som möjligt efteråt. Tänk på att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Arbetsgång vid kränkande behandling

All misstanke gällande kränkande behandling (barn/elev-barn/elev, vuxen-barn/elev, barn/elev-vuxen) ska skyndsamt anmälas.

Hela processen: anmälan, åtgärder, uppföljning, godkännande av rektor och huvudman sker i det digitala verktyget KB-process, Draftit.

Anmälan om kränkande behandling i KB-process görs via ikonen kränkande behandling under fliken favoriter på EmmaNet.

Dokumentationen i KB-process ska ge svar på frågorna:

- När hände det?
- Var hände det?
- Vilka var inblandade?
- Vad var det som hände?
- Hur agerar vi? Åtgärder?
- Vad gör vi för att förhindra att det händer igen?
- **Rektor** ansvarar även för att dokumentera när uppföljning skall ske.
- **Huvudman** följer kontinuerligt alla enheters anmälningar vid bildningsnämndens möte.

Rutin för hur vårdnadshavare/barn/elev går tillväga för att rapportera när ett barn/elev upplever eller får kännedom om kränkande behandling

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Förvaltningschef.

Synpunkter och klagomål

Barn/elever och vårdnadshavare kan lämna synpunkter/klagomål kring situationen på förskolor/skolor/övriga verksamheter inom bildningsförvaltningen i Emmaboda kommun på följande sätt.

- Vänd er i första hand till berörd personal för enkelhetens och snabbhetens skull.
- Till rektor/chef för enheten.
- Via Emmaboda kommuns hemsida under Rutiner för Synpunkts- och klagomålshantering på förskolor, skolor och övrig verksamhet inom bildningsförvaltningen.

Definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med:

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning,
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering kan till exempel ske genom skolans regler, dokument eller rutiner. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av t ex en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder eller dylikt.

Diskrimineringslagen 1 kap 4§

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning,

funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag.

Lag (2014:958)

Diskrimineringslagen 1 kap 5§

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

5 § I denna lag avses med

1. kön: att någon är kvinna eller man,
2. könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
3. etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
4. funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,
5. sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning, och
6. ålder: uppnådd levnadslängd.

Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Lag (2014:958)

Källor

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/koll-pa-studiero/framja-studiero-genom-att-motverka-krankande-behandling-och-diskriminering>

<https://www.do.se/om-diskriminering/>

<https://www.emmaboda.se/utbildning--barnomsorg/synpunkter-och-klagomal-in-om-bildningsforvaltningen.html>

Emmaboda kommun

Box 54, 361 21 EMMABODA

Växel 0471-24 90 00

kommunen@emmaboda.se, www.emmaboda.se